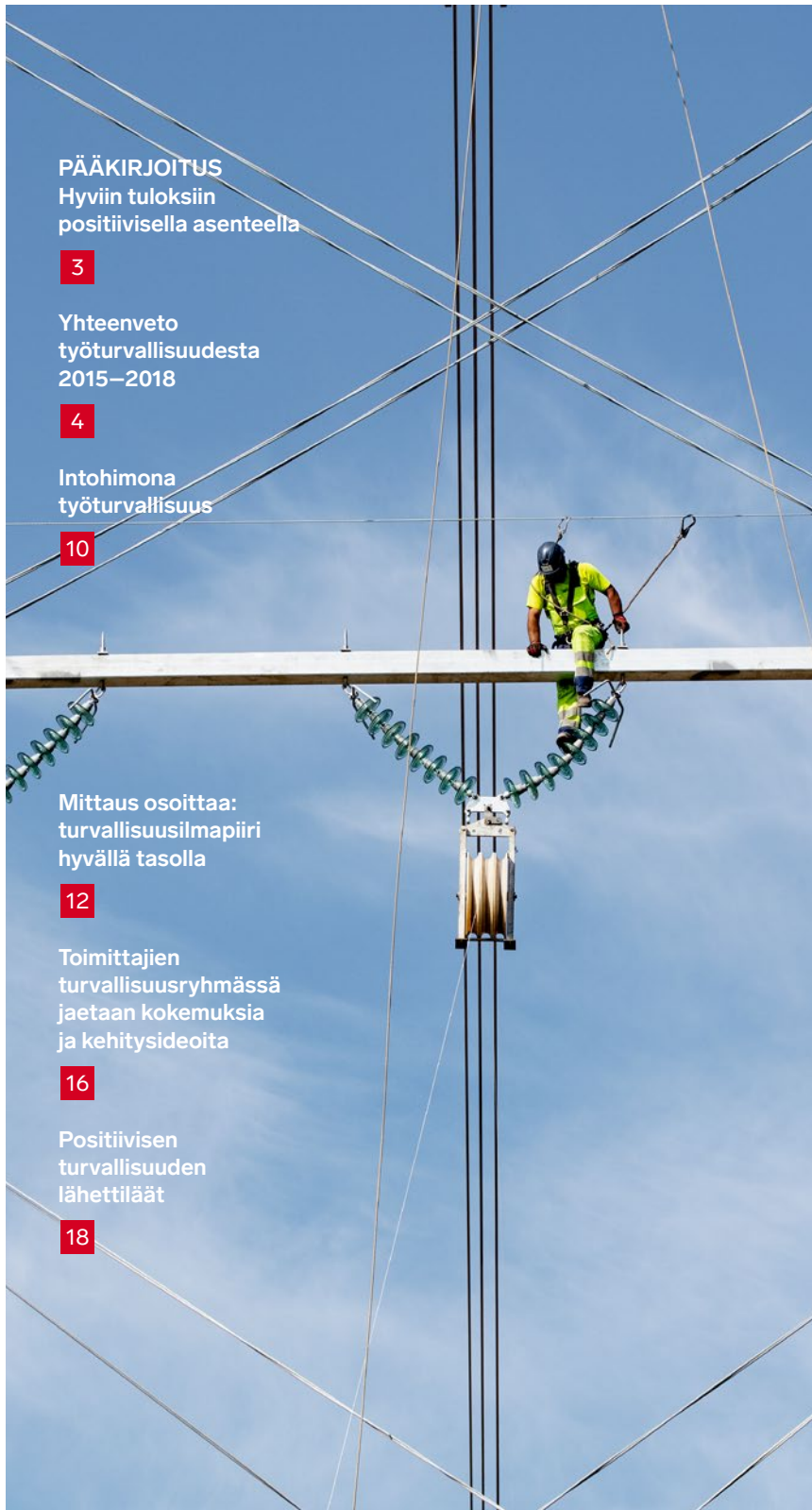

Turvallisilla linjoilla

**KEHITETÄÄN
TYÖTURVALLISUUTTA
POSITIIVISESSA
HENGESSÄ**

PÄÄKIRJOITUS
Hyviin tuloksiin
positiivisella asenteella

3

Yhteenvedo
työturvallisuudesta
2015–2018

4

Intohimona
työturvallisuus

10

Mittaus osoittaa:
turvallisuusilmapiiri
hyvällä tasolla

12

Toimittajien
turvallisuusryhmässä
jaetaan kokemuksia
ja kehitysideita

16

Positiivisen
turvallisuuden
lähettiläät

18

Turvallisilla linjoilla

Fingrid Oyj:n työturvallisuusjulkaisu palvelutoimittajille 2/2018

Päätoimittaja

Karri Koskinen

karri.koskinen@fingrid.fi

Ulkoasu

Better Business Office Oy

Kirjapaino

Grano Oy

Julkaisija

Fingrid Oyj, www.fingrid.fi

Läkkisepäntie 21, 00620 Helsinki

PL 530, 00101 Helsinki

Puhelin 030 395 5000

Kansikuva

Tomi Parkkonen

Ota yhteyttä!

Työturvallisuus on yhteinen asia, jota haluamme kehittää yhteistyössä toimittajien kanssa. Kaikki palaute on tärkeää. Juttuvinkit, kehitysideat ja palautteen lehdestä voit antaa Karri Koskiselle. Ethän epäröi ottaa yhteyttä, jos sinulla on kysyttävää työturvallisuudesta.

Karri Koskinen

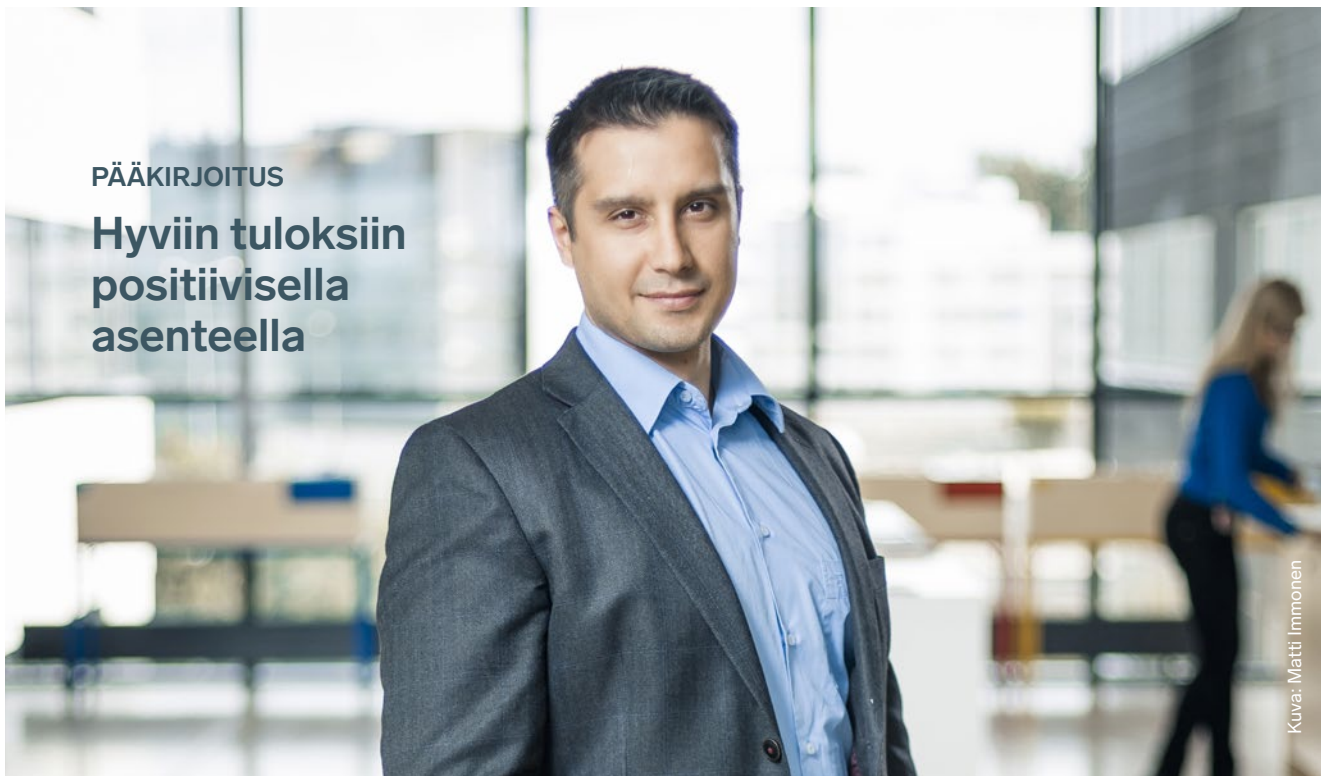
Erikoisasiantuntija,
turvallisuus

Puhelin 040 631 2152

karri.koskinen@fingrid.fi

PÄÄKIRJOITUS

Hyviin tuloksiin
positiivisella
asenteella

Kuva: Matti Immonen

Auditointien ja valvontakäyntien perusteella on ollut ilo todeta, että valtaosalla työmaista turvallisuuskäytännöt ja asenne ovat aivan erinomaisella tasolla. Tämän vuoden työtaturmataajuus on pysynyt maltillisena, ja ainakin tätä kirjoitettaessa näyttäisi siltä, että voimme päästä vuoden välitavoitteeseemme, alle viiteen tapaturmaan miljoonaa työtuntia kohden. Työturvallisuuspoikkeamiin liittyviä reklamaatioita ja seuraamuksia on kuitenkin tullut harmillisen paljon – erityisesti aliurakoitsijoille ja lyhyen aikaa työmaalla toimiville työryhmille. Tässä on varaa vielä tsempata ja huolehtia siitä, että perusasiat ovat kunnossa.

Perinteisellä valvonnalla on paikkansa, mutta työturvallisuuskulttuuri kehittyy parhaiten ja pysyvimmin positiivisilla asioilla kuten kouluttamisella, ennakkoon ajattelulla, sparrauksella ja kannustamisella. Asenteen merkitystä ei voi liikaa korostaa. Turvallisuuden johtaminen seuraamusten pelolla ja kiristyneellä valvonnalla on lyhyt tie, joka toimii lähinnä herätteenä. Sanktioiden korostamisen sijasta pitäisikin enemmän puhua työturvallisuuden henkeä luovista pelisäännöistä, joihin tilaajan ja toimittajan organisaatiot sitoutuvat yhdessä.

Työmaalla tapahtuvassa viestinnässä ja perehdytyksessä on syytä myös selvemmin tuoda esiin, miksi eri suojavausteita ja varoitoimenpiteitä edellytetään. Sääntöjä on mielekkäämpi noudattaa, kun ymmärretään syyt vaatimusten takana. Viime kädessä kyse on välittämisestä – myös silloin, kun puututaan turvattomaan työskentelyyn. Käännetään siis yhdessä työturvallisuuteen liittyvä viestintä positiiviseksi!

Turvallisuushavainnot ovat tärkeä osa työmaalla tapahtuvaa ennakkointia. Kun näet jonkun asian olevan pielessä tai keksit, miten jonkun asian voisi tehdä turvallisemmin, ota se rohkeasti esiin. Käynnistämmekin taas tämän lehden julkaisun yhteydessä turvallisuushavaintokampanjan, johon toivomme tietysti mahdollisimman paljon havaintoja ja aloitteita. Lisätietoja voi lukea tämän lehden takakannesta. Toivotan kaikille turvallista ja mukavaa syksyä!

Daniel Kuosa, rakentamispäällikkö, Fingrid Oyj

YHTEENVETO TYÖTURVALLISUUDESTA 2015–2018

Kohti nollaa tapaturmaa

Teksti Karri Koskinen

Kuvat Tomi Parkkonen

Vuosi 2018 on sujunut työturvallisuuden
kannalta suotuisasti.

Työturvallisuuden taso Fingridin työmailla on parantunut vuonna 2018. Tähän mennessä poissaoloon johtaneita työpaikkatapaturmia on sattunut kaksi, joista kumpikaan ei ollut onneksi vakava. Työmailta on raportoitu kuitenkin runsaasti havaittuja vaaratekijöitä ja läheltä piti -tilanteita. Myös positiivisia turvallisuushavaintoja on tehty, ja työturvallisuusasioita on käyty aktiivisesti läpi työntekijöiden kanssa turvavarteissa.

Työturvallisuutta on kehitetty edelleen ja ylläpidetty yhteistyössä toimittajien kanssa. Jatkuva yhdessä tekeminen ja hyvät asenteet ovat mahdollistaneet tämän vuoden positiivisen kehityksen. Ei pidä kuitenkaan tuudittautua ajatukseen, että työturvallisuuden osalta menee nyt hyvin. Kahtena edellisenä vuonna poissaoloon johtaneet tapaturmat ovat painottuneet vahvasti elo–joulukuun väliselle ajalle. Nolla tapaturmaa -tavoitteen saavuttaminen vaatii pitkäjänteistä työtä ja työturvallisuuden huomioimista joka päivä.

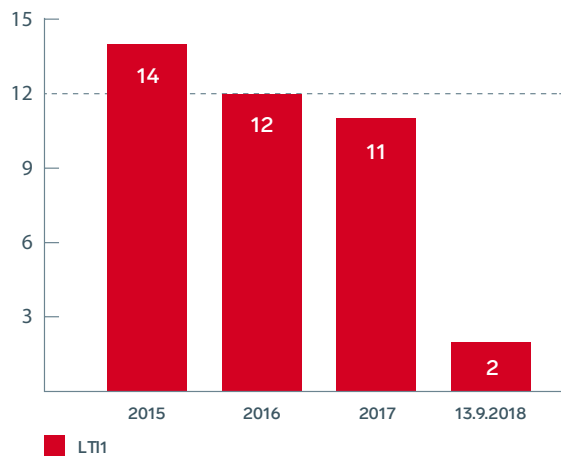
” Tämän vuoden osalta erittäin positiivista on se, että vakavia työpaikkatapaturmia ei ole sattunut tähän mennessä yhtään.

Tänä vuonna meillä on mahdollisuus pitää työpaikkatapaturmien lukumäärä huomattavasti pienempänä aikaisempiin vuosiin nähden. Vuosina 2015–2017 poissaoloon johtaneita työpaikkatapaturmia on sattunut keskimäärin noin 12 vuodessa. Tämän vuoden osalta erittäin positiivista on se, että vakavia työpaikkatapaturmia ei ole sattunut tähän mennessä yhtään. Vuosina 2015–2017 vakavia työpaikkatapaturmia on sattunut keskimäärin 3,5 vuodessa.

POISSAOLON JOHTANEET TYÖPAIKKA-TAPATURMAT VÄHENEMÄÄN PÄIN

Vuonna 2018 poissaoloon johtaneita työpaikkatapaturmia on sattunut kaksi. Huhtikuussa työntekijä sai haavan käteensä anturavalun yhteydessä, ja maaliskuussa työntekijä putosi 2–3 metrin korkeudesta ukkosjohtimen asennustyön yhteydessä, kun ukkosjohtimen irrotus kaivinkoneesta aiheutti työntekijän nousun ilmaan. Työntekijä sai lievät murtumat

Poissaoloon johtaneet työpaikkatapaturmat
1.1.2015–13.9.2018

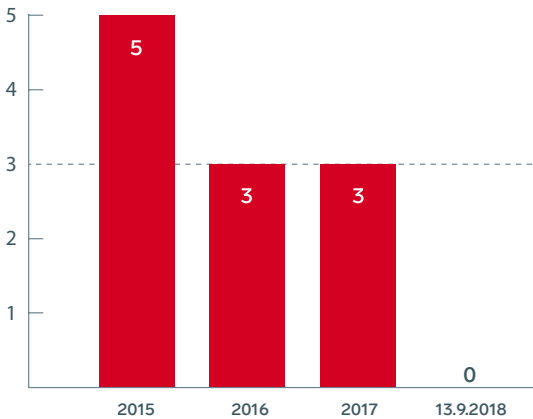
kumpaankin jalkaansa. Tässä tilanteessa oli potentiaalia vakavampaankin työpaikkatapaturmaan.

Aikavälillä 1.1.2015–13.9.2018 poissaoloon johtaneita työpaikkatapaturmia on sattunut yhteensä 39. Luku sisältää myös kaikki vakavat työpaikkatapaturmat. Poissaoloon johtaneista työpaikkatapaturmista noin puolet on sattunut voimajohtoprojekteissa, viidesosa sähköasemaprojekteissa ja viidesosa voimajohtokunnossapidossa. Lisäksi yksittäisiä poissaoloon johtaneita työpaikkatapaturmia on sattunut sähköasemakunnossapidossa, varavoimalaitoshankkeessa ja muuntajan purku-urakassa. Kolme poissaoloon johtanutta työpaikkatapaturmaa on sattunut Fingridin omalle henkilökunnalle. Eniten työpaikkatapaturmia ovat aiheuttaneet liukastumiset, kompastumiset, ruhjoutumiset liikkuvien esineiden alle/väliin sekä putoamiset. Noin puolessa työpaikkatapaturmista on vahingoittunut jalka ja seuraavaksi eniten vammoja on tullut käsiin ja sormiin. Eniten työpaikkatapaturmia on sattunut tiistaisin ja keskiviikkoisin.

Fingridin työmailla vuosina 2015–2017 vakavia poissaoloon johtaneita työpaikkatapaturmia ovat aiheuttaneet erityisesti putoamiset sekä liikkuvien raskaiden esineiden aiheuttamat ruhjeet ja murtumat. Näiden kolmen vuoden aikana vakavimpaan A-luokkaan kuuluvia työpaikkatapaturmia on sattunut yhteensä 11.

A-vakavuusluokan poissaoloon johtaneet työpaikkatapaturmat 1.1.2015–13.9.2018

Suuri osa näistä on sattunut voimajohtoprojekteissa. Näistä noin puolet on ollut putoamisia ja puolet ruuhjoutumisia raskaiden rakenteiden ja esineiden alle tai väliin. Osassa putoamistapaturmista putoamissuojaimet ovat pelastaneet työntekijän vakavammilta vammoilta. Putoamisista surullisin oli viime vuonna sattunut traaginen tapaturma, jossa voimajohtotyöntekijä putosi pylvästä 16 metrin matkan ja menehtyi välittömästi. Putoaminen sattui myös risteymän suojapukkia purettaessa, kun suojapukin pylväk kaatui työntekijän ollessa pylvässä noin 3 metrin korkeudessa. Jo puolen metrin pudotus pylvässä putoamissuojaimet päällä aiheutti vakavan työtapaturman, kun työntekijä löi pudotessaan itsensä diagonaalipalkkiin ja loukkasi selkensä. Ruuhjoutumiset ovat sattuneet teräspalkkipaketin avaamisen yhteydessä, pylvään kasaamisessa sekä nosturin puomin jatkokappaleen asentamisessa. Yksittäisiä vakavia työpaikkatapaturmia on sattunut myös sähköasemaprojektissa, voimajohtokunnossapidossa ja muuntajan purkutyössä. Näiden tapaturmien aiheuttajina on ollut putoaminen kasauksessa olleelta katkaisijan hoitotasolta sähköasemaprojektissa, metsästä hinattavan vaakasiteen iskeytyminen työntekijän jalkaan voimajohtokunnossapidossa sekä purettavan muuntajan osan iskeytyminen purkutyöntekijän rintaan. Lisäksi Fingridin asiantuntija loukkaantui vakavasti saatuaan sähköiskun kaapelipääteestä.

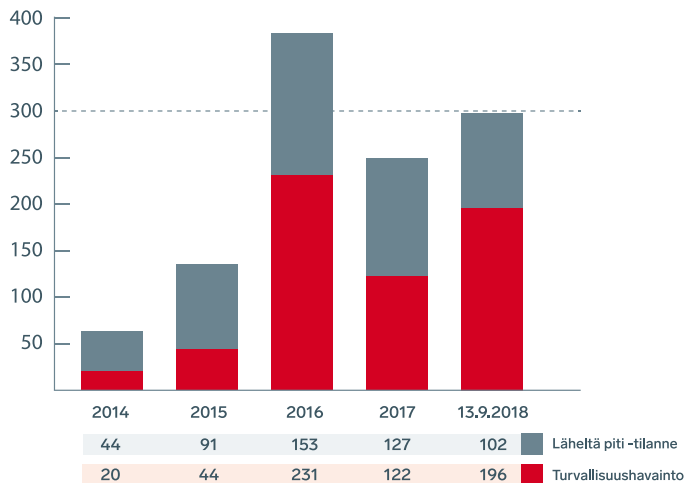
**VAARATILANNEILMOITUKSET
AUTTAVAT KEHITYSTYÖSSÄ**

Vaaratilanneilmoituksia on tehty vuonna 2018 tähän mennessä noin 300, joista suuri osa on turvallisuushavaintoja. Vaaratilanneilmoituksiin lasketaan turvallisuushavaintojen lisäksi myös läheltä piti -ilmoitukset. Tavoitteena vuodelle 2018 on saada vähintään 400 vaaratilanneilmoitusta ja toivottavaa on, että suuri osa näistä on turvallisuushavaintoja. Vuonna 2017 tehtiin noin 250 vaaratilanneilmoitusta.

On tärkeää, että kaikki läheltä piti -tilanteet ja havaitut vaaratekijät raportoidaan tilaajalle. Työturvallisuuden kehittäminen on jatkuvaa ja pitkäkestoista työtä. Vaaratilanneilmoitusten avulla pystytään kehittämään ja parantamaan työturvallisuutta edelleen. Muistathan, että myös positiivisista asioista voi tehdä turvallisuushavainnon. Havainnot ja ilmoitukset voit tehdä osoitteessa www.fingrid.fi/havainto.

Vuosina 2015–2018 vakavimpaan A-luokkaan on luokiteltu yhteensä 18 läheltä piti -ilmoitusta. Vuonna 2018 näitä on sattunut tähän mennessä 3. Yksi sattui Olkiluodon sähköasemalla, kun virtamuuntaja räjähti ja syttyi palamaan. Onneksi sähköasemalla ei ollut räjähdysketkettä ketään. Myös Tamminon sähköasemalla sattui laitevika, kun reaktorikatkaisijan yksi eristin vaurioitui. Tapahtumasta ei seurannut lainkaan suurjännitepuolen vikaa, mutta katkaisijaohjaimen päälle jäi

**Vaaratilanneilmoitukset
1.1.2014–13.9.2018**

kosketusetäisyydelle jännitteisiä osia, jotka aiheuttivat pimeässä tehtyyn vianselvitykseen merkittävän riskin. Laitteiden vikaantumismahdollisuuden vuoksi onkin tärkeää välttää kaikkea ylimääräistä oleskelua kytkinkentillä. Vakavaa vaaraa aiheuttivat myös kantaverkkoon liittyjän tekemät palautuskytkennät ilman kantaverkkokeskuksen lupaa. Vakavia läheltä piti -tilanteita sattui vuonna 2015 kahdeksan, vuonna 2016 kuusi ja vuonna 2017 vain yksi. Nämä läheltä piti -tilanteet ovat liittyneet mm. korkealla työskentelyyn, räjäytystöihin, lisätyömaadoitusten asentamiseen, nostoihin ja purkutöihin.

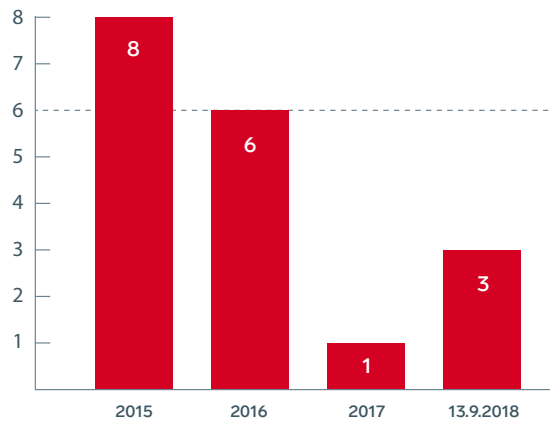
Tänä vuonna olemme joutuneet puuttumaan turvattomaan toimintaan usealla työmaalla, ja annettujen huomautusten lukumäärä on ollut kasvussa aikaisempiin vuosiin nähden. On tärkeää, että kaikki Fingridin työmailla työskentelevät noudattavat yhteisiä työturvallisuuden pelisääntöjä. Toivomekin, että turvallisuuskulttuuri asettuu Fingridin työmailla sille tasolle, että huomautuksia ei tarvitse antaa kenellekään. Fingridin työmailla jokaisella on oikeus ja velvollisuus puuttua havaitsemaansa turvattomaan toimintaan. Puuttuminen on toisista välittämistä ja voi pelastaa työkaverisi hengen.

” Puuttuminen on toisista välittämistä ja voi pelastaa työkaverisi hengen.

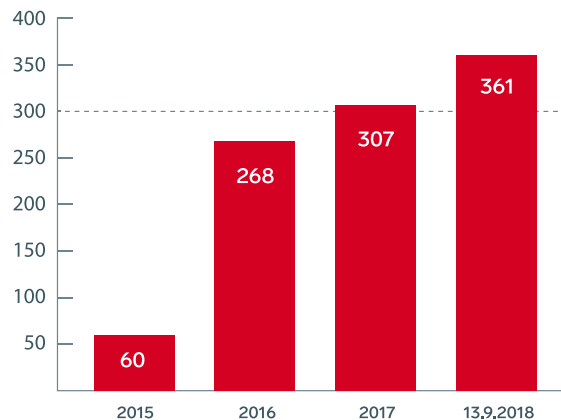
Sattuneiden tapaturmien ja vaaratilanteiden johdosta jokaisen tulee kiinnittää huomiota turvallisiin työtapoihin, töiden turvallisuussuunnitteluun sekä erityistä vaaraa aiheuttaviin töihin ja olosuhteisiin, kuten korkealla työskentelyyn ja sähkötyöturvallisuuteen. Vuoden 2018 teemana työturvallisuudelle on ”asenne ratkaisee”. Eli jokaisen on otettava vastuu sekä omasta että työkavereiden turvallisuudesta. Puhutaan työkavereille työturvallisuuden merkityksestä arvostavasti ja positiivisessa hengessä. Pidetään huoli, että jokainen ymmärtää työturvallisuustyön perimmäisen tarkoituksen ja että jokainen Fingridin työmailla työskentelevä pääsee turvallisesti ja terveenä kotiin, jokaisen työpäivän päätteeksi. Kiitos kaikille arvokkaasta työstä työturvallisuuden eteen tänä vuonna. Kohti nollaa tapaturmaa, tehdään se yhdessä!

→

Vakavat läheltä piti -tilanteet
1.1.2015–13.9.2018

Turvavartit
1.1.2015–13.9.2018

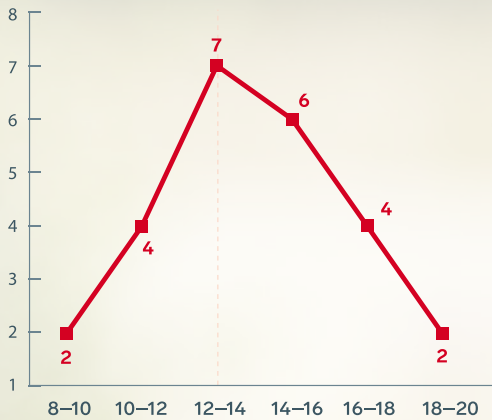

**Vuoden 2018 teemana
työturvallisuudelle on
”asenne ratkaisee”.**

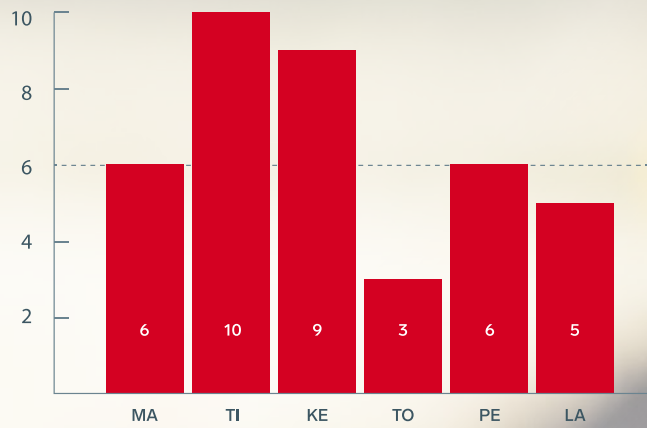

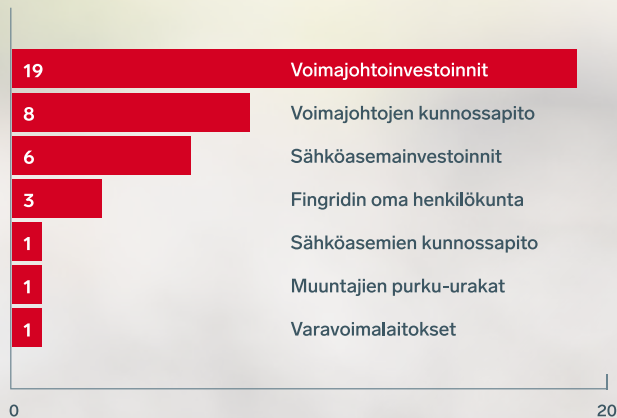
Poissaoloon johtaneet työpaikkatapaturmat kellonajan mukaan 1.1.2016–13.9.2018

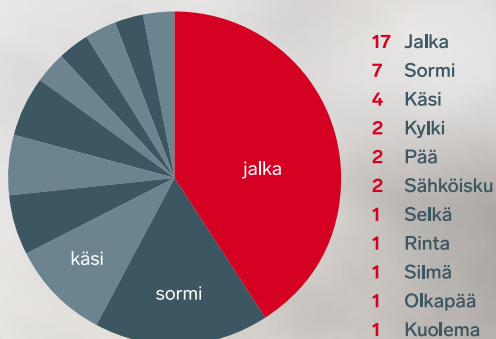
Poissaoloon johtaneet työpaikkatapaturmat tapahtumispäivän mukaan 1.1.2015–13.9.2018

Poissaoloon johtaneet työpaikkatapaturmat työmaan mukaan 1.1.2015–13.9.2018

Poissaoloon johtaneet työpaikkatapaturmat loukkaantuneen ruumiinosan mukaan 1.1.2015–13.9.2018

Intohimona työturvallisuus

Teksti Markku Pöysti
Kuva Miika Kainu

Kesällä Fingridissä työturvallisuuden asiantuntijana aloittanut **Markku Pöysti** sai ”työturvallisuusherätyksen” toimiessaan työsuojelupäällikkönä sähkön jakeluverkko- ja tietoliikennealalla. Fingridin työmailla hän lupaa edistää turvallisuusasioita osallistavalla, sparraavalla ja johdonmukaisella otteella.

Terveys ja hyvinvointi on meille jokaiselle varmasti erittäin tärkeä asia. Tähän liittyy oleellisesti myös työhyvinvointi ja työturvallisuus. Haluammehan me kaikki terveinä ja virkeinä kotiin läheistemme luokse. Työssä, jota Fingridin työmailla tehdään, on paikoin erittäin paljon riskialttiita paikkoja ja työvaiheita. Myös työmatkoilla on omat riskinsä: työkohteisiin liikkuminen ja sinne kaluston sekä tavaran vieminen ei ole aina niin helppo juttu. Käytännössä joudumme olemaan skarppina koko päivän.

Aloitin kesän aikana työturvallisuuden asiantuntijana Fingridissä. Itselleni työturvallisuus on ollut lähellä sydäntä jo useamman vuoden. Varsinaisen herätyksen aiheeseen sain, kun toimin sähkön jakeluverkko- ja tietoliikenneurakoitsijan palveluksessa työsuojelupäällikkönä. Tänä aikana työturvallisuudesta syntyi itselleni jopa intohimo ja palava halu oppia siitä lisää.

Tätä intohimoa pyrin välttämään myös niille henkilöille ja yhteistyökumppaneille, joiden kanssa pääsen tulevaisuudessa työskentelemään. Työni painopiste keskittyy paljon kentällä olemiseen, ja tulemmekin varmasti näkemään teidän monen kanssa työmaillamme. Tapani työskennellä on osallistava ja sparraava, mutta yhdessä asiassa olen tarkka niin itseni kuin muidenkin osalta. Eli se mitä sovitaan, myös pidetään. Minun mottoni on, että ole vaativa, reilu ja johdonmukainen.

TURVALLISUUS ON JATKUVA PROSESSI

Päätavoitteenani ei voi olla muu, kuin että Fingridin työmailla ei tapahtuisi yhtään tapaturmaa. Ei pientä eikä isoa. Tähän tavoitteeseen pääsemiseen tarvitaan meitä jokaista. Kun muistamme, että omalla tekemisellämme vaikutamme itsemme lisäksi myös toisiin, pääsemme jo pitkälle. Ohjeita noudattamalla, pitämällä katseen pallossa ja raportoimalla hyvistä

toimintatavoista sekä turvallisuushavainnoista tunnistamme orastavat vaaranpaikat, estämme tapaturmat ja pääsemme nopeammin tavoitteeseen.

Kuten kaikki varmasti tiedämme, pelkästään tavoitteeseen pääseminen ei riitä, vaan turvallinen tekeminen on jatkuva ja itseään kehittävä prosessi. Tämä on toinen päätavoitteeni työmaillamme; saada mahdollisimman moni oivaltamaan, että turvallisuusajattelun ei tulisi loppua, kun työpäivä loppuu. Sen voi ottaa myös mukaan, kun siirtyy omalle vapaa-ajalleen.

” Odotan innolla työmaille pääsemistä ja toivon, että pystyn auttamaan osaltani meitä kaikkia nolla tapaturmaa -tavoitteen saavuttamisessa.

Odotan innolla työmaille pääsemistä ja toivon, että pystyn auttamaan osaltani meitä kaikkia nolla tapaturmaa -tavoitteen saavuttamisessa. Työmaakäynneillä teemme yhdessä MVR-mittauksia ja mietimme vaarojen arvioinnin eri tapoja sekä niiden merkitystä käytännön tekemiseen. Pyrin löytämään työmailtamme hyviä suorituksia, jakamaan hyviä käytäntöjä ja myös palkitsemaan niistä sekä valvomaan, että yhteisiä pelisääntöjä noudatetaan.

Tämän lehden ilmestyessä lähestymme jo pimeää syksyä. Muistetaan siis huomiovaatetusten merkitys sekä niiden puhtaus. Samoin putoavat lehdet saattavat aiheuttaa yllättävää liukkaita, niin maanteillä kuin maastossakin. Eikä aikaakaan, kun jo saapuvat ensimmäiset pakkaset. Varmistetaan siis hyvissä ajoin talvirenkaiden kunto ja varataan niiden vaihtajat. Talvi kun tulee tänäkin vuonna, ennemmin tai myöhemmin. Kentällä nähdään! ■

Mittaus osoittaa: Turvallisuusilmapiiri hyvällä tasolla

Teksti   Henriikka Kannisto, Työterveyslaitos
Kuva   Tomi Parkkonen

Fingrid toteutti syksyllä 2017 turvallisuusilmapiirimittauksen sähköasemillaan, voimajohtoillaan ja varavoimalaitoksillaan työskentelevien toimittajien ja alitoimittajien keskuudessa. Mittauksen tulokset olivat hyvällä tasolla, mutta aina löytyy myös parannettavaa.

Turvallisuusilmapiirimittaus toteutettiin kyselytutkimuksena, ja sen tavoitteena oli kartoittaa henkilöstön käsityksiä ja kokemuksia työturvallisuusasioista ja niiden hoidosta sekä turvallisuusjohtamisesta. Mittauksen avulla haluttiin tunnistaa turvallisuusilmapiirin vahvuudet ja kehittämiskohteet sekä mahdolliset eri toimijoiden välillä vallitsevat näkemyserot, mikä auttaa suuntaamaan kehittämistoimia tarkoituksenmukaisesti oikeisiin asioihin. Työturvallisuusilmapiirin tutkimusmenetelmä muokattiin Pohjoismaisesta työturvallisuusilmapiirikyselystä eli NOSACQ-50-menetelmästä, joka on pohjoismaisen työympäristöasiantuntijaryhmän kehittämä.

Kyselyyn sisältyi yhdeksän teemaa, joista kukin kuvaa turvallisuusilmapiirin eri osa-alueita:

- Johdon sitoutuminen ja kyky hoitaa asioita
- Johdon toiminnan oikeudenmukaisuus
- Kuinka johto delegoi ja osallistaa
- Työntekijöiden sitoutuminen turvallisuuteen
- Turvallisuuden priorisointi työntekijöiden taholta
- Oppiminen, kommunikointi ja luottamus
- Luottamus turvallisuustoiminnan tehokkuuteen
- Fingridin sitoutuminen ja kyky hoitaa asioita tilaajana
- Kuinka Fingrid tilaajana delegoi ja osallistaa

Turvallisuuden kehittämisen kannalta turvallisuusilmapiiri on kiinnostava asia, sillä tutkimukset ovat osoittaneet, että yrityksissä, joissa on hyvä turvallisuusilmapiiri, sattuu vähemmän tapaturmia kuin heikon turvallisuusilmapiirin yrityksissä. Työpaikan turvallisuusilmapiiri vaikuttaa meidän kaikkien toimintaan työntekijätasolta johtajiin asti. Turvallisuuden kehittämisessä on tavoitteena, että eri ryhmillä ja toimijoilla olisi melko yhdenmukainen käsitys turvallisuusasioista ja niiden

hoidosta – eli yhteinen ja jaettu turvallisuusilmapiiri. Lisäksi pyritään siihen, että turvallisuusilmapiirin eri osa-alueet ovat tasapainossa keskenään. Jos näkemykset ovat kovin erilaisia tai jokin osa-alue on selkeästi muita heikommalla tasolla, turvallisuuden kehittäminen ja turvallisten toimintatapojen luominen on vaikeampaa.

VASTAAJINA TOIMITTAJIA, ALITOIMITTAJIA JA FINGRIDIN OMAA HENKILÖSTÖÄ

Kyselyyn osallistui kaikkiaan 448 vastaajaa, joista noin puolet edustivat Fingridin toimittajia. Noin neljäsosa vastaajajoukosta oli alitoimittajien henkilöstöä. Fingridin omaa henkilöstöä oli viidesosa. Varavoimalaitoksilta vastaajia oli 7 %.

448 vastaajaa

Turvallisuusilmapiirimittauksissa on tärkeä tietää, mistä henkilöstöryhmistä vastaajat tulevat, sillä hyvin usein eri henkilöstöryhmien välillä on eroa turvallisuuteen liittyvissä näkemyksissä. Tässä mittauksessa suurin vastaajaryhmä muodostui työntekijöistä, joita oli 40 % vastaajista. Työnjohdon edustajia oli 13 % ja keski-/ylemmän johdon edustajia 15 %. Asiantuntijoita vastaajissa oli 26 % ja suunnittelijoita 7 %. Kunnossapidossa työskenteleviä oli 40 % ja investoinneissa/projekteissa työskenteleviä 60 %.

OSALLISTAMISESSA JA KÄYTÄNNÖN PRIORISOINNISSA VIELÄ PARANNETTAVAA

Kokonaisuutena tarkasteltuna turvallisuusilmapiirimittauksen tulokset olivat hyvällä tasolla. Korkeimmat arviot saivat työntekijöiden sitoutuminen turvallisuuteen, oppiminen, kommunikointi ja luottamus, sekä Fingridin sitoutuminen ja asioiden hoitaminen tilaajana.

Alhaisimmat, joskin edelleen hyvällä tasolla olevat arviot annettiin johdon osallistavalle ja oikeudenmukaiselle toiminnalle sekä sille, miten työntekijät priorisoivat turvallisuutta käytännössä. Itse asiassa tämä on turvallisuusilmapiirin yksi ominaisuus: osallistavan toiminnan ja oikeudenmukaisuuden kokemukset heijastuvat usein siihen, miten turvallisuutta priorisoidaan arjessa.

Eri toimijoiden välisissä tuloksissa oli jonkin verran eroja: Alitoimittajat antoivat johdon toiminnan osallistavuudelle hieman kielteisempiä arvioita kuin Fingridin vastaajat. Myös Fingridin toiminnan osallistavuus sai heikompia arvioita toimittajilta ja alitoimittajilta kuin Fingridin henkilöstöltä.

Henkilöstöryhmien välillä eroja löytyi johdon toiminnan oikeudenmukaisuudessa ja osallistavuudessa, joissa työntekijät antoivat kielteisempiä arvioita kuin asiantuntijat tai johto.

Investointien/projektien ja kunnossapidon välillä erot näkyivät Fingridin toiminnan osallistavuutta ja sitoutumista kuvaavissa osa-alueissa, joissa investointien/projektien porukka antoi alhaisempia arvioita.

TYÖNTEKIJÄT MUKAAN KEHITTÄMÄÄN TURVALLISUUTTA

Turvallisuudessa keskeistä on jatkuva kehittäminen, ja siksi turvallisuusilmapiirimittauksen tuloksiakin kannattaa hyödyntää kehittämisen pohjaksi. Erityisesti huomiota kannattaa kiinnittää niihin osa-alueisiin, joissa vastaajaryhmillä on eri näkemyksiä.

”Turvallisuus on Fingridille kaiken lähtökohta”, korostaa turvallisuuden erikoisasiantuntija **Karri Koskinen** Fingridiltä. Koskinen toivoo turvallisuuden kehittämiseen yhteistä tekemistä positiivisessa hengessä. Yhteistyö ja myönteinen lähestymistapa ovatkin avainasioita. Turvallisuusilmapiiri ei nimittäin muutu käskemällä, vaan muutokseen vaaditaan sitä, että asioita aletaan tehdä ja johtaa uudella tavalla. Työpaikalla kannattaakin yhdessä esimiesten ja työntekijöiden kesken pohtia, mitkä asiat vahvistaisivat työn turvallisuutta ja sujuvuutta – eli mitkä tekijät auttavat onnistumaan päivittäisessä työssä turvallisesti.

Henkilöstön osallistamista turvallisuuden kehittämiseen kannattaa lisätä edelleen. Henkilöstö voi osallistua esimerkiksi turvallisuusohjeiden ja toimintatapojen suunnitteluun ja kehittämiseen. Säännölliset turvallisuustuokiot ja -keskuste-

lut ovat tärkeitä. Yhteisestä kehittämisestä kannattaa tehdä säännöllinen toimintatapa. Vuorovaikutuksessa kuunteleva ja keskusteleleva ote on tärkeää johdolla ja esimiehillä. Vastavasti osallistavan suunnittelun ja vuorovaikutuksen kehittäminen on tärkeää Fingridin ja sen yhteistyökumppaneiden välillä. Yhteistyökumppaneiden kehittämis ehdotuksia kannattaa kartoittaa aktiivisesti. Kyselyyn vastanneet kertoivat monia käytännön asioita, joiden korjaamismahdollisuuksia kannattaa selvittää, ja henkilöstöltä kannattaakin kysellä kehittämis ehdotuksia. ■

Omalla työpaikallasi pohdittavaksi:

- Näkökö turvallisuus työpaikkamme arvona päätöksenteosta ja resursoinnista käytännön toteutukseen?
- Otetaanko meillä työntekijät mukaan esimerkiksi ohjeistusten tai toimintatapojen suunnitteluun riittävän aikaisessa vaiheessa?
- Miten paljon ylempi johto näkyy kentällä? Onko johdolla hyvä käsitys arjen työstä ja haasteista?
- Annetaanko esimerkiksi turvallisuushavainnoista palautetta oikea-aikaisesti?
- Onko työryhmässämme helppo keskustella turvallisuusasioista?

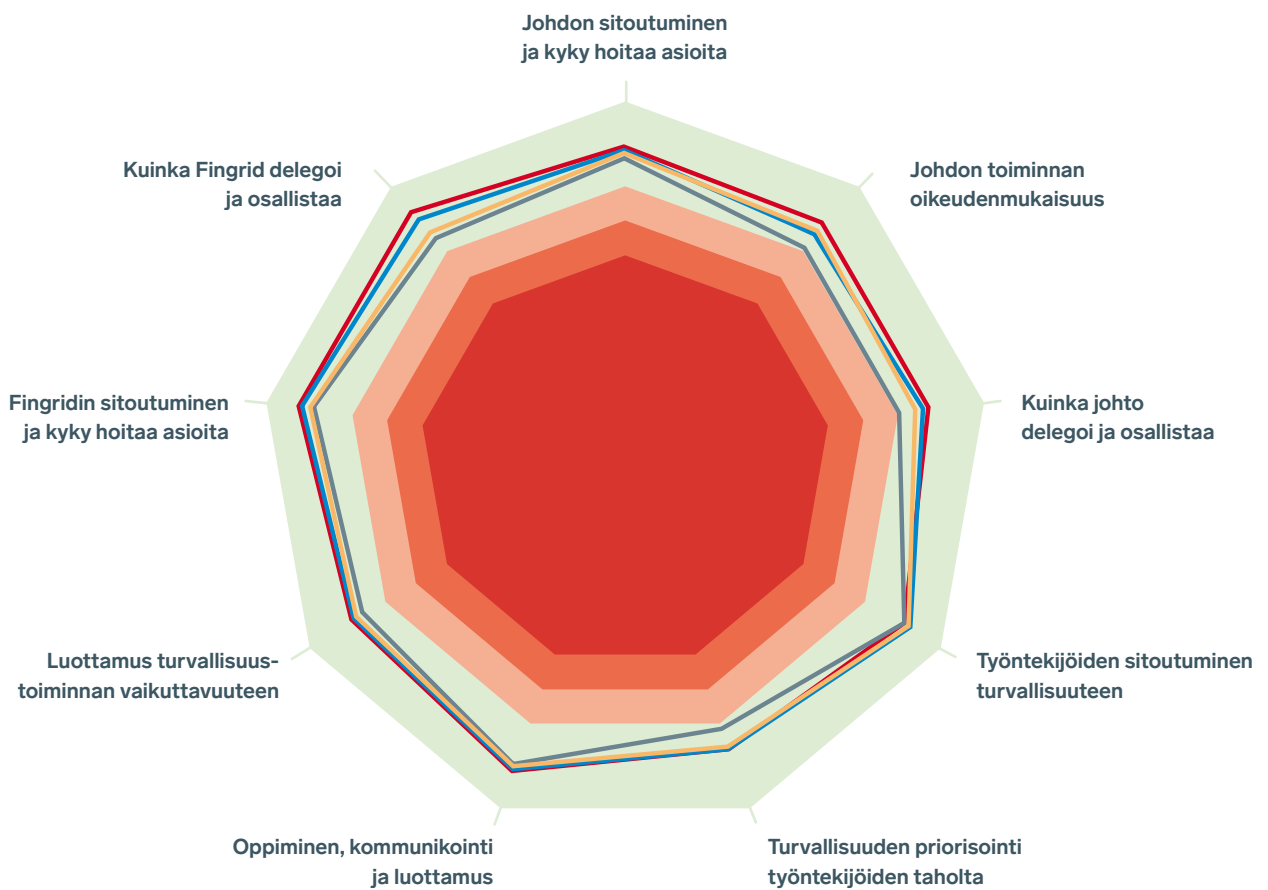
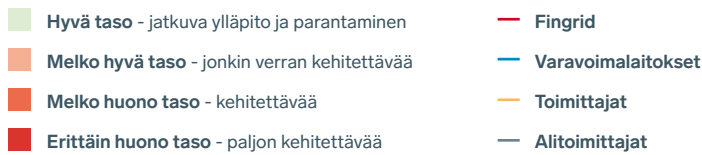
Turvallisuustehtävä esimiehille, asiantuntijoille ja suunnittelijoille:

- Kysy säännöllisesti työntekijöiltä/toteuttajilta, mitkä käytännön ratkaisut tekisivät heidän työstään sujuvampaa ja turvallisempaa.

Turvallisuustehtävä työntekijöille:

- Keskustele työporukkasasi kanssa, mitkä ovat tällä hetkellä keskeisimpiä turvallisuushaasteita ja mitä ratkaisuja niihin voisi löytyä.

Ilmapiirimittauksen tulokset henkilöstöryhmittäin

Toimittajien työturvallisuusryhmässä jaetaan kokemuksia ja kehitysideoita

Teksti **Jani Rintala**, Työturvallisuusryhmän jäsen, TMV Line Oy

Kuva **Tomi Parkkonen**

Fingridin koolle kutsuma palvelutoimittajien työturvallisuusryhmä jakaa kokemuksia turvallisista toimintatavoista ja toimii viestintäkanavana palvelutoimittajien suuntaan. Ryhmän jäsen **Jani Rintala** TMV Line Oy:stä kertoo, miten ryhmän työskentely on sujunut ensimmäisen toimintavuoden aikana.

Fingridin tavoitteena on ollut jo pitkään työmaiden työturvallisuuskulttuurin parantaminen ja sitä kautta pääseminen kohti nollaa tapaturmaa. Työturvallisuuden kehittämiseksi Fingrid kutsui koolle palvelutoimittajien työturvallisuusryhmän. Päätös ryhmän perustamisesta tehtiin jo vuonna 2016 Fingridin työturvallisuuden kehityshankkeen ohjausryhmässä. Työturvallisuusryhmä koostuu henkilöistä, jotka työskentelevät yrityksissä, jotka myyvät rakentamisen palveluita Fingridille sekä voimajohto- että sähköasemaprojekteissa. Palvelutoimittajien lisäksi ryhmään kuuluu Fingridin omia turvallisuusasiantuntijoita sekä käsiteltävän aiheen mukaan vaihtuva vieras Fingridin projektiorganisaatiosta.

VIESTINTÄKANAVA JA KESKUSTELUFOORUMI

Turvallisuusryhmän tärkeimpänä tavoitteena on kehittää työturvallisuuden tasoa työmailla sekä vaikuttaa alan turvallisuusasenteisiin. Ryhmä toimii viestintäkanavana palvelutoimittajien suuntaan jakamalla tietoa hyvistä käytännöistä turvallisten työtapojen suhteen. Ryhmän kokouksissa käydään läpi mm. työmailla sattuneita tapaturmia, niihin johtaneita syitä sekä mahdollisia turvallisempia työtapoja, joilla vastaavat tapaturmat voidaan ehkäistä tulevaisuudessa.

Olellainen osa ryhmän toimintaa on Fingridin työturvallisuutta koskevien vaatimusten ja linjausten käsittely. Turvallisuuksääntöihin pyritään löytämään avoimen keskustelun kautta yhteinen tulkinta ja näin saamaan samat säännöt kaikille työmailla ja toimittajille. Tulevaisuudessa ryhmän tavoitteena on myös tehdä yhteistyötä alan sidosryhmien ja viranomaisten kanssa. Ryhmän kautta on mahdollista tehdä tulkintoja toimialaa koskeviin määräyksiin sekä tuoda vahvasti esiin alan oma näkökanta turvallisista työtavoista.

Työturvallisuusryhmä kokoontui ensimmäisen kerran syksyllä 2017. Ensimmäisessä kokoontumisessa käytiin läpi ryhmän toiminnan säännöt, toimintatavat, tavoitteet sekä työmaiden turvallisuustilanne yleisellä tasolla. Ensimmäisessä kokouksessa keskusteltiin myös projekteilla esiin tulleista työvaiheista, jotka herättävät kysymyksiä turvallisen työskentelyn suhteen. Keskustelun pohjalta jaettiin aiheet kullekin ryhmän jäsenelle valmisteltavaksi tuleviin kokouksiin.

AVOIN KESKUSTELU PARASTA ANTIA

Ryhmä on nyt kokoontunut kolme kertaa ja kokoontuu seuraavan kerran vielä tämän vuoden puolella. Jo nyt kokouksissa on käyty asioita läpi hyvin kattavasti. Ryhmän toiminnassa parasta on avoin keskustelu turvallisista ja samalla tehokkaista työtavoista. Keskustelujen yhteydessä on saanut huomata, että samoja kysymyksiä ja pohdintoja on käyty useampien toimittajien organisaatioissa. Avoimen ja välillä kritiikkiäkin sisältävän keskustelun kautta esiin tulee uusia näkökantoja sekä ideoita turvallisen työskentelyn edistämiseksi.

Paljon keskustelua on käyty myös turvallisuushavaintojen tekemisestä. Ne antavat tärkeää informaatiota siitä, mihin asioihin turvallisuuden kehittämisessä tulisi panostaa. Ongelmalliseksi on koettu turvallisuushavaintojen saaminen

työmailta. On noussut esiin, että havaintojen kirjaamista on osittain rajoittanut pelko sanktioista mahdollisten väriin työtapojen seurauksena. Työmaille onkin tärkeää saada viestitettyä, että kaikki havainnot ovat positiivisia asioita. On myös keskusteltu erilaisista tavoista palkita tai huomioida havainnon tekijää, jonka myötä motivaatio havaintojen tekemiseen kasvaisi. Varmasti suurin motivaattori havaintojen tekemiseen muodostuu kuitenkin siitä, että työmailla oleville henkilöille menee palaute havaintojen käsittelystä ja siitä, mitä toimenpiteitä ne ovat aiheuttaneet turvallisuuden kehittämiseksi.

” Työmaille on tärkeää saada viestitettyä, että kaikki havainnot ovat positiivisia asioita.

YHTEISTÄ POHDINTAA

PUTOAMISSUOJAUSSUUNNITELMASTA

Turvallisuusryhmän yhtenä tavoitteena on luoda yhteisiä ohjeita eri työvaiheisiin. Fingridillä on käynnissä Korkealla työskentelyn rakenteellinen turvallisuus -hanke, johon liittyen toimittajilta vaaditaan putoamissuojaussuunnitelma. Suunnitelman laatimiseksi ryhmässä toivottiin Fingridiltä valmista pohjaa, koska työstä suurin osa tapahtuu tyyppipylväsraenteissa. Valmiissa pohjassa olisi osattu huomioida tyyppipylväiden mukaiset kiinnittäytymispisteet ja muut pylväiden suunnittelussa huomioitavat turvallisuusasiat. Yhteisesti kuitenkin todettiin, että suunnitelmassa vaadittavat asiat ovat kuvattuna turvallisuutta koskevissa sopimusehdoissa, joiden mukaan voidaan ryhmässä yhteisesti työstää pohja suunnitelmalle. Tämä toimii hyvänä esimerkkinä yhteisestä kehitystyöstä turvallisuuden eteen. Näin saadaan useamman toimittajan tiedot samaan dokumenttiin, ja kaikki toimittajat ovat työhön liittyvien ohjeiden ja vaatimuksien osalta samalla viivalla tulevissa projekteissa.

Työtä ohjaavista suunnitelmista ja säännöistä huolimatta tärkeintä on kuitenkin työtä tekevien henkilöiden oma asenne työturvallisuutta kohtaan. Kaikilla pitäisi olla yhteinen tavoite kohti nollaa tapaturmaa. Tämän tavoitteen eteen turvallisuusryhmässä pyritään luomaan edellytyksiä ja jakamaan tietoa kentälle. ■

Positiivisen turvallisuuden lähettäjä

Teksti Suvi Artti

”
Varmistan, että turvalliset työskentelytavat ovat kaikkien tiedossa

Kimmo Ruusujoki

Rejlers Finland Oy

Olkiluodon sähköasema ja 400 kV johtojärjestelyt

”Kun huhtikuussa tulin johtojärjestelyjen työmaalle, työntekijöiden ensireaktio oli melko kunnioittava. Sitten kun tultiin tutuiksi, tilanne rentoutui ja he huomasivat, että tässä ollaan yhteisellä asialla.

Työntekijöiden asenne on hyvä, ja turvallisiin toimintatapoihin suhtaudutaan positiivisesti. Jos jostain huomauttaa, asia korjataan heti. Kukaan ei ole vähätellyt tai purnannut. Myös Fingridin puuttumispolitiikka on toimiva ja sitä kunnioitetaan. Jokainen haluaa pelata varman päälle, jottei tule sanktiota.

Vaikka työmaan turvallisuustaso on lähtökohtaisesti hyvä, turvallisuusvalvojalla on tärkeä rooli työmaalla. Jos siellä ei olisi ketään katsomassa perään ja huolehtimassa turvallisuudesta, tilanne olisi toinen. Isolla työmaalla on monta vaihetta, joissa pitää olla tarkkana: suurten jännitteiden läheisyydessä työskentely, painavat ja korkeat rakennelmat, vaativat nostotyöt, kaivannot, työkoneet, henkilökohtaiset suojavälineet mukaan lukien putoamissuojaus... Tehtäväni on varmistaa, että oikeat työskentelytavat ovat varmasti kaikille selvät.”

Fingridin työmaiden turvallisuusvalvojilla on tärkeä rooli positiivisen turvallisuuskulttuurin luomisessa. Kysyimme neljältä turvallisuusvalvojalta, millaisena he näkevät työnsä merkityksen ja miten turvallisuutta voi kehittää hyvässä hengessä.

”
Läsnäolo työmaalla on tärkeää

Jaakko Hämäläinen

Vattenfall Services Nordic Oy

Yllikkälä–Koria-voimajohtotyömaa

”Olen työskennellyt Fingridin työmailla turvallisuusvalvojana vuoden 2015 alusta lähtien. Näiden vuosien aikana työnkuva ja työntekijöiden asenteet eivät oikeastaan ole muuttuneet, mutta oma ennakkointini on parantunut, kun kokemus voimajohtotyöstä on karttunut. Aikaisemmin työskentelin turvallisuusvalvojana tuulivoimalatyömailla.

On ollut mukava huomata, että työntekijät suhtautuvat pääsääntöisesti positiivisesti siihen, mitä teen. Turvallisuusvalvojan työllä on turvallisuutta ylläpitävä vaikutus. Teen koko ajan taustatyötä, ennakoin tulevat tilanteet, laadin ohjeita ja varaudun pahimpaan.

Turvallisuusvalvojan läsnäolo työmaalla on tärkeää. Kun on työmaalla näkyvissä ja aktiivisesti mukana, on helpompi tuoda esiin myös uusia asioita ja kehityskohteita. Turvallisuusvalvoja tuo toimintaan tavallaan ulkopuolista näkökulmaa ja pitää huolen siitä, että turvallisuuden taso pysyy hyvänä eikä säännöistä lipsuta.”

”
**Säännöllinen
 muistuttaminen
 pitää skarpina**

Sami Rautio

Empower PN Oy

Hikiä–Orimattila-voimajohtotyömaa

”Turvallisuusvalvojan työ on lähinnä valvontaa, mutta välillä ehtii käydä juoksupoikanakin. Joskus joudun huomauttamaan suojalasien tai huomiovärisen vaatetuksen puuttumisesta. Olen käynyt ostamassa niitä työmaalle, että on heti antaa, jos puuttuu.

Tulin turvallisuusvalvojaksi huhtikuussa, ja olen viihtynyt hyvin. Tätä ennen kiipeilin itse voimajohtoasentajana 20 vuoden ajan, joten tämä homma on aika hyvin hanskassa. Kun puhuttelen poikia, olen sovittelevalla kannalla, että asiat tulevat oikein ymmärretyiksi eikä kukaan ala nipottaa.

On hyvä, että asioita käydään läpi turvavarteissa. Kaikki ovat selvästi skarpimpia, kun turvallisista toimintatavoista muistutellaan säännöllisesti. Meillä on työmaalla lähinnä virolaisia asentajia. Heille nämä asiat ovat itsestään selviä, eikä heitä juurikaan tarvitse opastaa.

Minulla on sattumalta muitakin tuttuja samassa hommassa, mutta eri alalla. Hirviporukassa tulee välillä puhetta turvallisuusvalvojan työstä.”

”
**Yhteistyötä
 aliurakoitsijoiden
 ja omien asentajien
 kanssa**

Jorma Välimäki

Eltel Networks Oy

Lempiälä–Vuoksi-voimajohtotyömaa

”Olen työskennellyt Lempiälä–Vuoksi-työmaalla huhtikuusta alkaen, ja turvallisuusvalvojan tehtävässä aloitin kesäkuussa. Työmaan näkee vähän eri näkökulmasta, kun kiinnittää ensimmäiseksi huomiota turvallisuusasioihin.

Työni on yhteistyötä aliurakoitsijoiden ja Eltelin omien asentajien kanssa. Keskustelemme turvallisuusasioista paljon. Olemme saaneet työmaalta aika hyvin turvallisuus-havaintoja, myös aliurakoitsijalta.

Suhtautuminen työhöni on ollut positiivista. Tänä päivänä moni aliurakoitsija arvostaa sitä, että jos työmenetelmissä tai muussa löytyy parannettavaa, siihen puututaan. Mielestäni asiat menevät parhaiten perille vapaamuotoisen keskustelun kautta. Kyllä nykyään ihmiset ymmärtävät, että turvallisuus on kaikkien etu. Parasta tässä työssä on se, kun on ollut puhetta jostain turvallisuusasiasta asentajien tai urakoitsijoiden kanssa ja näkee sitten, että kyseisestä asiasta on tullut osa normaalia toimintaa.” ■

FINGRID

SINUN HAVAINTOSI VOI OLLA RATKaiseva!

Jokaiselle havainnon tekijälle varavirtalähde!

Lokakuun puolivälistä joulukuun puoliväliin palkitsemme jokaisen turvallisuushavainnon tekijän Wiesendahl Surface 5000 -varavirtalähteellä tai vastaavalla tuotteella (1 palkinto/hiö). Lisäksi joka viikko laadukkaimman havainnon tai viikon positiivisen työturvallisuusteon tekijä palkitaan tehokkaalla Ledlenser H8R -otsalampulla. Palkinnot lähetetään kampanjan päätyttyä.

Ilmoita havainnosta osoitteessa

www.fingrid.fi/havainto

Nordsafety-järjestelmän kautta

Nordsafety

tai WhatsApp-viestillä numeroon

+ 358 40 674 7709

Ilmoituksesta on käytävä ilmi havainnon tekijän nimi sekä työmaa, jota havainto koskee.
Jos mahdollista, liitä aina ilmoitukseen myös valokuva tilanteesta tai paikasta.

FINGRID

Helsinki

Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki
Puhelin 030 395 5000
Fax 030 395 5196

Hämeenlinna

Valvomotie 11
13110 Hämeenlinna
Puhelin 030 395 5000
Fax 030 395 5336

Oulu

Lentokatu 2
90460 Oulunsalo
Puhelin 030 395 5000
Fax 030 395 5711

Petäjävesi

Sähkötie 24
41900 Petäjävesi
Puhelin 030 395 5000
Fax 030 395 5524

Rovaniemi

Teknotie 14
96930 Rovaniemi
Puhelin 030 395 5000
Fax 030 395 5196

Varkaus

Wredenkatu 2
78250 Varkaus
Puhelin 030 395 5000
Fax 030 395 5611